

Kära vänner,

Efter en lång och härlig sommar, som givit oss i styrelsen ny energi, har vi nu lagt höstens program. Ni som varit med tidigare vet att vi alltid har höga ambitioner. För dem som ännu inte besökt våra trevliga lördagsträffar vill jag slå ett extra slag för det som sker i höst.

Dramatens Vänners seminarier är djupdykningar och spännande resor i själva processen bakom en föreställning. Man möter och lyssnar till dramatiker, författare, regissörer, skådespelare, scenarbetare och andra hantverkare och får lite insikt i det kreativa arbetet. Samtidigt bjuder vi också in andra kunniga personligheter inom olika områden som kan filosofera kring olika samhällssituationer, när pjäser tar upp speciella problem eller glädjeämnen.

I höst börjar våra seminarier med **Samuel Beckett** med anledning av föreställningen **Natt och Drömmar** med bl.a. Erland Josephson. Pjäsen tolkas av regissören Katie Mitchell med drama, musik, dans och installationer. Vännerna får också möta Jan Jönsson som brinner för Beckett och reser land och rike runt och uppför en monolog.

Köpmannen i Venedig, tolkad med dans av Mats Ek. Malin Ek gör en kvinnlig Shylock och Melinda Kinnaman spelar hennes dotter. Vi kan säkert förvänta oss en bra portion humor.

Strömning på Cattelin om **Stig Dagerman**, där vi kanske får lära känna en lättsinnigare sida av författaren.

Vi teaterreser till Skåne i oktober till teatrar i **Malmö och Helsingborg** och passar samtidigt på att besöka både Louisiana i Danmark och Dunkers Kulturhus i Helsingborg.

Våra hemliga gäster i **varje månads teatercafé** blir också spännande möten. Vi bjuder in aktuella personer från teatern och ställer de frågor vi vill!

Hjärtligt välkomna
Cay Bond

EN HÄLSNING FRÅN
STAFFAN OCH STEFAN.

Teaterchefen Staffan Valdemar Holm hälsade alla välkomna till höstsäsongen på Dramaten. Han utlovade en säsong kryddad med bråk, trubbel och underbara konflikter – både komiska och tragiska. Det måste vara så, för utan trubbel, ingen teater.

Det blir en motsättningarnas höst – och motsättningarna är teaterns bränsle! Genom att studera konflikterna kan man lära om sig själv. Fördjupningen leder till eftertanke. Detta är vad god teater ska erbjuda och leda till, ett samarbete i upplevelser mellan skådespelare och åskådare.

Ingen nationalscen i världen driver så många scener. 16 pjäser spelas i höst på 9 scener, allt från Shakespeare till nyskrivet. Det är en bred repertoar med många olika begivenheter och full aktivitet. I jämställdhetens namn nämndes också att tio av arton regissörer är kvinnor.

Stefan Larsson, konstnärlig ledare på Elverket, berättade om sitt program. Han vill att Elverket ska vara ett

komplement till Dramaten, mer experimentell och fungera som ett slags kulturhus. Hösten är tät och erbjuder moderna och nyskrivna europeiska pjäser och naturligtvis även svenska. Nyheter för hösten är att några repetitioner hålls öppna där publiken i efterhand får diskutera pjäsen med regissören, i det här fallet Stefan själv. Särskilda seminarier och work-shops, riktade till en ungdomlig publik, kommer också att hållas för att locka nya besökare till teatern.

Elverkets dramatikergrupp ger i höst ut en bok med åtta av sina nya pjäser. En annan spännande händelse är det europeiska gästspelet UTE i november. Fyra olika teatergrupper från olika städer kommer att medverka i denna europeiska teaterfestival.

Ebba Wachtmeister och
Anders Drangel

KDT: s höstprogram

DRAMATEN

Nypremiärer:

**Helvetet är minnet utan makt
att förändra**, 4/9

Paralyse Générale, 11/9

Tre knivar från Wei, 10/9

Kung Lear, 18/9

Arbetarklassens sista hjältar, 24/9

Hänga ut, 12/10

Premiärer:

Black Comedy, 4/9

En bokstavligen becksvalt komedi med förvecklingar, förväxlingar och förvirring i en Londonlägenhet.

Kamraterna, 18/9

Skrevs av Strindberg under hans värsta kvinnoraseriperiod för att beskriva hur svårt det manliga geniet hade det – när bägge ville göra karriär. Han är elak, bitsk och rolig.

Natt och drömmar, 25/9

Den engelske regissören Katie Mitchell väver samman fyra Becketttexter från 50- 80-talen med film, musik och dans.

Köpmannen i Venedig, 9/10

I Shakespeares komplexa historia får alla dela samma värld. Juden, adelsfröken, den förälskade köpmannen och den fattige ädlingen. Hur det går för

dem beror på vad de gör – och inte gör. Regissören och koreografen Mats Ek blandar än en gång teater och dans.

Strömning på Cattelin, 13/11

Både en komedi, tragedi och fars. En nyskriven fri fantasi om Stig Dagerman. Fyra personligheter, fyra Stigar, gör tillsammans den hela Stig.

Herr Arnes penningar, 27/11

Selma Lagerlöfs klassiska historia om mord, kärlek och hämnd.

Kungsämnena, 9/12

(10/9 på Det Kongelige Teater/Köpenhamn och 4/1 på Nationalteatret/Oslo.)

Ett samarbete mellan de skandinaviska nationalscenerna med skådespelare från alla tre länderna som ska pågå i tre år. Ibsens underhållande pjäs skildrar kampen om kronan och makten på högsta nivå.

ELVERKET

Love Bombing, upremiär 4/9

Rollspelet i det vardagliga äktenskapet belyses på ett speciellt sätt under en resa. Av dramatikerdebutanten Jan Waldekrantz som också regisserar,

Kuddmannen, premiär 25/9

En brittisk originell komedi om kärleken mellan två bröder, som stegras till en grotesk fars. Starka namn i ensemblen.

Den älskade, upremiär 8/10

En berättelse om makt i stora och små sammanhang. Vem är det som bestämmer? Mellan människor, i kärleken, i familjen. Hur är det att ha makt och hur är det att vara i närheten av makt? En monolog av Lisa Langseth.

TEATERFESTIVAL

Europeisk teaterfestival, Elverket 2–11/11

Gästspel med smakprov från fyra europeiska teatrar med vitt skilda produktioner. De kommer från Vilnius, Barcelona, Strasbourg och Palermo. Respektive regissör har även skrivit manus.

UNGA DRAMATEN

Norway.today, premiär 11/9

Två ungdomar möts på nätet och beslutar sig för att åka till Norge för att kasta sig utför en klippa. Många existentiella frågor berörs på ett livsbejakande sätt.

Tiokronorsflickan, upremiär 2/10

Är tänkt för de yngsta. Den lilla flickan gör som flickor ska göra. Hon ler – och väntar sig till kärleken.

De älskar mig, de älskar mig, gästspel 22/10 – 7/11

En estradpoesiföreställning med dans av den unge Daniel Boyacioglu. Ett gästspel från Backateatern i Göteborg.

PROGRAM, STADGAR OCH MEDLEMSBLAD

Finns att läsa på vår hemsida!
www.dramaten.se/omdramaten/dramatensvanner

VÄRVA MEDLEMMAR

För närvarande är vi 625 medlemmar, men vi vill gärna bli fler! Våra resurser är allt för knappa för att driva Vännernas olika projekt på det sätt som vi vill, så en kassapåfyllning skulle hjälpa.

Men vi vill också att våra ambitioner kring intresset för teaterkonsten och Dramaten ska spridas. Gärna ner i åldrarna.

Därför vädjar vi i första hand till våra Vänner att värva medlemmar. Locka med vänner ur bekantskapskretsen eller från arbetsplatsen! Bjud ungdomar i er närhet på en teaterupplevelse som de kanske aldrig själva skulle söka sig till. Unga Dramatens repertoar kanske har något att erbjuda både er och dem.

För framtiden planerar vi speciella ungdomsaktivitetskällor för att en yngre publik ska hitta till de lockande teatersalongerna på Dramaten.

Vännernas program för hösten

SEMINARIER	2/10	Natt och Drömmar och Samuel Beckett
	23/10	Köpmannen i Venedig och Shakespeare
	27/11	Strömning på Cattelin och Stig Dagerman

Det är viktigt att alla medlemmar visar upp sitt medlemskort. Entré 100 kr. Mot uppvisande av medlemskort får alla medlemmar 25% rabatt på teaterbiljetter till föreställningar, under 14 dagar efter premiären. Men biljetterna måste köpas före premiären. Allmänheten kommer att bjudas in till seminarierna i Dramatens veckoannonser (entré 150 kr).

TEATERCAFÉER PÅ MÅNDAGAR	4/10	(OBS! I personalmatsalen)
	1/11	
	6/12	

TEATERRESA	8–10/10	Malmö–Helsingborg

Program har skickats ut till Vännerna och resan är fulltecknad. Vi ser Harold Pinters "Födelsedagsfesten" i regi av Tobias Theorell på Malmö Intima Teater och August Strindbergs "Fröken Julie" på Helsingborgs Stadsteater, som regissören Göran Stangertz förevisar före föreställningen.

Boktips

Vännen och styrelseledamoten Monica Simonsson arbetar som bibliotekarie på Sveriges Radio och har koll på den svenska utgivningen av teaterlitteratur. Här tipsar hon initierat om nytt som kommit ut som hon tror kan vara intressant för Vännerna.

Helander, Karin:
Barndramatik och barndomsdiskurser
[Studentlitteratur, 2003]

Författaren, som förestår Centrum för barnkulturforskning, analyserar svensk barndramatik. Med exempel som spänner över flick- och pojkpjäser med yrhättor och mönstergossar från 1900-talets mitt fram till pjäser av Staffan Göthe, Suzanne Osten, Tomas Tidholm och Staffan Westerberg. Hon diskuterar också hur synen på barn och barndom förmedlas inom barndramatiken.

Helander, Karin:
Teaterns korsväg – Bengt Ekerot och 1950-talet
[Carlsson, 2003]

1950-talets svenska teater speglad genom en av våra största skådespelare. Både motsägelsefull och självförbrännande.

Enckell, Johanna:
Skärvor av Artaud
[Like, 2003]

En essä om fransk teater som följer de regissörer och dramatiker som verkat i tiden efter Artaud, bl.a. Jean-Louis Barrault, Jean Genet, Bernard-Marie Koltès, Ariane Mnouchkine, Jean Vilar. En spännande resa genom den moderna franska teaterns omvälvande förändringar.

Sigfridsson, Barbro:
Jagets plats
[Gidlund, 2003]

Författaren, verksam vid Teatervetenskapliga institutionen vid Stockholms universitet, analyserar hur kvinnors erfarenheter gestaltas i Pia Forsgrens uppsättningar på Dramaten av Nilen, Traum och Sal P, samt Lars Rudolfssons uppsättning av Staden på Operan. Relationen mellan kropp, språk och identitet undersöks utifrån ett feministiskt och ett psykoanalytiskt perspektiv.

Sparby, Monica:
Spela roll – scenkonst för yngre med Unga Riks
[Ekerlid, 2003]

Ger en inblick i Unga Riks arbete under de tio senaste åren och deras strävan att ge alla barn tillgång till engagerande teater.

ANNA ERIKSSON

Lena Endre i
Love Bombing.

SÖREN VILKS

Sofia Ledarp i
Kamraterna.

ROGER STENBERG

Malin Ek som
en kvinnlig Shylock i
Köpmannen i
Venedig.

ANNA ERIKSSON

Dreamteamet Michael
Nygqvist, Jakob Eklund,
Johan Rabaeus och Magnus
Roosmann i Kuddmannen.

INSÄNDARSPALT

Det skulle vara roligt att ha en engagerande insändarspalt i medlemsbladet. Tyck till, undra eller vidarebefordra andra tankar! Skicka in bidraget till Dramatens Vänner.

KÖP MATRIKEL

Vill ni köpa medlemsförteckning över Vännerna? Matrikeln finns att beställa från Vännernas kansli. Kostnad: 25 kr + porto.

Hej Ellinor Bollman!

VAD GÖR DU PÅ DRAMATEN?

Som marknadschef ansvarar jag för teaterns marknadsföring, försäljning, publik-service och grafiska uttryck. I uppdraget ligger också att locka ny publik enligt vårt regleringsbrev.

HUR ARBETAR DRAMATEN MED MARKNADSFÖRING?

Vi är ett 60-tal personer på marknadsenheten: marknadsförare, presschef, grafisk formgivare, webbredaktör, fotografer och biljettförsäljare samt publikvärdar. Vi arbetar både övergripande med att profilera Dramaten som teater och en viktig del i samtidsdebatten, som med lansering av varje enskild föreställning (ett trettiotal varje spelår). Vi använder de flesta kanaler som finns för att få ut våra budskap, allt från köpta reklamkanaler till mediebearbetning och personlig försäljning. Just nu syns Dramaten i TV4 med reklamspottar, i tunnelbanan och på stolptavlor på stan med Black Comedy. Vårt höstprogram finns på många kaféer, gym och damfrisörer runt om i Stockholm och på turistbyråer i hela landet.

HUR GÖR MAN FÖR ATT FÅ ICKE TEATERVANA ATT UPPTÄCKA DRAMATEN?

Det gäller att starta tidigt i åldrarna, att "lära barn teater" är viktigt för att få de att fortsätta upp genom ungdomsåren och så småningom i vuxen ålder. Vi arbetar mycket med att entusiasmera lärare och underlätta för dem att knyta en pjäs till undervisningen genom att t ex erbjuda ett speciellt framtaget lärmaterial som stöd för diskussioner före eller efter att barnen sett föreställningen. Vi försöker också bredda debatten kring aktuella pjäser för att nå nya grupper. Dramatens Vänners evenemang och medlemmar är viktiga som ambassadörer för Dramaten.

HAR DU NÅGON PÅVERKAN PÅ DRAMATENS REPERTOAR?

Staffan Valdemar Holm leder ett konstnärligt råd som läser, letar upp och föreslår pjäser och ledningsgruppen (marknadschefen är del i ledningsgruppen) får förslagen för beslut.

VAD HÄNDER MED ELVERKET FRAMÖVER, VILKEN ROLL SKA DEN HA?

Elverket kommer att fortsätta sin framgångsrika verksamhet med de två scenerna på Linnégatan. Både nyskrivet och klassiskt ska kunna spelas med såväl debuterande som erfarna skådespelare.

VILKEN PJÄS VAR DEN SENASTE DU SÅG? OCH VAD GÅR DU HELST PÅ, KLASSIKER ELLER NYSKRIVET?

Chanson Suicide med Rikard Wolff såg jag senast på sommarspel, den är underbart livsbejakande. Jag ser gärna nyskrivna pjäser men även de klassiska med brännande frågeställningar. Det ska kännas inombords när man varit på teater!

TILL SIST, VAD GÖR DU NÄR DU INTE ARBETAR PÅ DRAMATEN?

Just nu håller vi på att anlägga en ny trädgård där hemma. Det är underbart att få vara utomhus och att jobba med kroppen - en härlig kontrast till ett stillasittande vardagsjobb. Yoga gör jag regelbundet, läser mycket, helst filosofiska alster och poesi, och så är jag en flitig kloster- och kyrkobesökare.

Ingar Brynnel

Englund, Claes:
Världens största teater
– Riksteatern 1958–76
[Entré/Svenska Riksteatern, 2003]

En blandning av historieteckning och reportage som visar Riksteatern som en viktig del av den moderna svenska teaterhistorien, utvecklingen från ett omdiskuterat kulturpolitiskt experiment till en stabil riksorganisation.

Falck, Bernt-Ola:
Anita Björk – fotografiska möten
[Falck, 2003]

Med kommentar av Erland Josephson.

Hjelm, Keve:
Dionysos och Apollon, tankar om teater
[Carlsson, 2004]

Hannes Meidal har redigerat en rikt illustrerad volym som för första gången presenterar Keve Hjelms samlade tankar om teatern och skådespelarkonsten. Till boken hör en unik CD-skiva med korta exempel ur teateruppsättningar från 1948 till 2001.

Jalling, Hans:
Att buga eller inte buga – en studie om Dramatens förhållande till Nazi-Tyskland 1938–44,
[Gidlund 2004]

Hammergren, Helander, Rosenberg, Santer:
Teater i Sverige
[Gidlund, 2004]

En alldeles nyutkommen bok om svenska teaterpersonligheter och föreställningar.

Rosenberg, Tiina:
Besvärliga människor, teatersamtal med Suzanne Osten
[Atlas, 2004]

Ett samtal om vikten av – och viljan till – kommunikation. Suzanne Osten är en för svensk teater och film unik regissör som alltsedan slutet av 1960-talet stått i centrum för utvecklingen av en politiskt radikal och formmässigt experimenterande teater i Sverige.

Dramatens Vänner
Kungliga Dramatiska Teatern
Box 5037, 102 44 Stockholm
Tel.svar 08-667 87 09
Fax 08-665 62 89
E-mail: dramatensvanner@yahoo.se
Hemsida: www.dramaten.se/
omdramaten/dramatensvanner

Infogruppen: Ingar Brynnel,
Anders Drangel, Martina Nyman
och Ebba Wachtmeister.